

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Karetové a soudců Mgr. Alice Žáčkové a Mgr. Pavla Freiberta ve věci

žalobce: **M.D.F.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou Mgr. et Mgr. Kamilou Mesiarkinovou
sídlem Josefská 504/8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město
namísto kterého jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2, IČ: 69797111

o zaplacení 436 495,26 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 5. dubna 2023, č. j. 14 C 245/2021-183 ve spojení s doplňujícím rozsudkem ze dne 10. května 2023, č. j. 14 C 245/2021-194

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovující části výroku I. ve vztahu k částce 44 000 Kč se
zákonným úrokem z prodlení od 7. 10. 2021 do zaplacení mění jen tak, že žaloba o zaplacení částky
9 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 7. 10. 2021 do zaplacení se zamítá, jinak se
potvrzuje s tím, že žalovaná je povinna částku zaplatit žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku;
v zamítavé části výroku I. se rozsudek mění jen tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci dalších
16 300 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 7. 10. 2021 do zaplacení, a to
do 15ti dnů od právní moci tohoto rozsudku; jinak se potvrzuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje E.J.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 70 161,93 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky Mgr. et Mgr. Kamily Mesiarkinové.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem soud I. stupně rozhodl tak, že je žalovaná povinna zaplatit žalobci na nemajetkové újmě částku 44 000 Kč a na náhradě škody částku 7 950 Kč, to vše se zákonným úrokem z prodlení z těchto částek od 7. 10. 2021 do zaplacení, když v převyšující části co do 288 380,31 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 7. 10. 2021, se žaloba zamítá (výrok I.). Žalovaná je povinna na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku 48 391,50 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. et Mgr. Kamily Mesiarkinové, advokátky (výrok II.). Doplnujícím rozsudkem dále rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci zákonný úrok z prodlení ve výši 8,5 % ročně z částky 95 340,15 Kč za dobu od 7. 10. 2021 do 26. 1. 2022, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.).
2. Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal po žalované náhrady *škody* a poskytnutí zadostiučinění za vzniklou *nemajetkovou újmu* dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutí nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“), a to v důsledku nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání a následně vedeného trestního řízení před Okresním soudem v Písku pod sp. zn. 11 T 105/2019 (dále jen „posuzované trestní stíhání“), pro přečin nebezpečného vyhrožování dle ust. § 353 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „tr. z.“), neboť trestní věc byla následně postoupena podle § 222 odst. 2 trestního řádu Městskému úřadu v Písku k projednání v přestupkovém řízení. Žalobci vznikla *škoda* v souvislosti vynaloženými náklady řízení na zrušení nezákonného rozhodnutí celkem ve výši 156 495,26 Kč. Jedná se o obhajně za 44 úkonů právní pomoci po 1 500 Kč spolu s režijními paušály; náhradu za promeškaný čas advokátky na trasách Písek – Brno a eventuálně Brno Břeclav celkem ve výši 14 800 Kč; hotové výdaje cestovného advokátky a hotové výdaje cestovného žalobce celkem ve výši 37 245,28 Kč. *Nemajetkovou újmu* za nezákonné trestní stíhání vyčíslil žalobce částkou 280 000 Kč. Poukázal na délku trvání trestního stíhání; nepříznivé důsledky na jeho soukromý a rodinný život; strach, že by výsledek trestního stíhání mohl negativně ovlivnit rozhodnutí o jeho žádosti o trvalý pobyt; výrazný negativní vliv trestního stíhání na jeho psychické zdraví a obavy poškození své dobré pověsti mezi známými. Úrok z prodlení požadoval v zákonné výši od 7. 10. 2021 do zaplacení.
3. Žalovaná nesporeovala tvrzení o vydání nezákonného rozhodnutí. Bránila se tvrzením, že *nemajetkovou újmu* odškodnila dostatečně, když v projednání žádosti žalobce konstatovala, že v trestním řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 7 OdpŠk a žalobci poskytla omluvu. Poukázala na přiměřenou délku trestního stíhání; sporeovala příčinnou souvislost mezi trestním stíháním a zásahem do zdravotní sféry žalobce i mezi trestním stíháním a opožděným vydáním usnesení Komise pro rozhodování ve věcech pobytů cizinců. Ve vztahu ke *škodě* učinila nesporným nárok na náklady obhajoby ve výši celkem 95 340,15 Kč, které žalobci dne 26. 1. 2023 zaplatila. Podrobně specifikovala vynaložené náklady, které nepovažuje za náhradu škody ve smyslu § 31 odst. 1 OdpŠk.
4. Po částečném zastavení řízení o 95 340,15 Kč zůstala předmětem řízení částka 340 330,31 Kč, která se sestává z
 - a. náhrady odměny za poskytnuté úkony právní služby ve výši 39 370,50 Kč vč. DPH
 - b. náhrady za promeškaný čas advokáta ve výši 11 322 Kč vč. DPH

Shodu s prvopisem potvrzuje E.J.

- c. náhrady hotových výdajů cestovního advokáta ve výši 2 656,25 Kč vč. DPH
 - d. náhrady hotových výdajů cestovního žalobce ve výši 6 954,56 Kč
 - e. náhrady nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání ve výši 280 000 Kč a dále úroku z prodlení z částky 95 340,15 Kč od 7. 10. 2021 do 26. 1. 2022.
5. Soud I. stupně provedl dokazování obsahem trestního spisu, ze kterého učinil skutkový závěr, že žalobce (cizí státní občan) byl od 3. 1. 2019 trestně stíhán jako obviněný ze spáchání přečinu nebezpečného vyhrožování dle ust. § 353 odst. 1 trestního zákoníku, kdy usnesení o zahájení trestního stíhání mu bylo doručeno dne 22. 1. 2019. Stížnost byla zamítnuta. Dne 29. 10. 2019 byl Okresním soudem v Písku pod č. j. 11 T 105/2019 vydán trestní příkaz, jímž byl uznán vinným z přečinu nebezpečného vyhrožování dle ust. § 353 odst. 1 trestního zákoníku a za toto jednání byl odsouzen k peněžitému trestu 9 000 Kč. Proti trestnímu příkazu podal žalobce odpor a následně (ve dnech 3. 2. 2020, 5. 6. 2020, 26. 6. 2020, 3. 8. 2020, 25. 9. 2020 a 2. 10. 2020) proběhla u tohoto soudu hlavní líčení. Dne 2. 10. 2020 usnesením č. j. 11 T 105/2019-803 bylo rozhodnuto, že se trestní věc žalobce dle ust. § 222 odst. 2 trestního řádu, postupuje Městskému úřadu v Písku, neboť projednáváný skutek není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek. Proti tomuto rozhodnutí brojila státní zástupkyně stížností, kterou však vzala zpět. Usnesení Okresního soudu v Písku ze dne 2. 10. 2020, č. j. 11 T 105/2019-803 nabylo právní moci dne 9. 11. 2020. Řízení trvalo 1 rok a 10 měsíců. Dále učinil skutková zjištění lékařskými zprávami, usnesením Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, výsledkem svědkyně H. K. (přítelkyně žalobce), která podrobně rozebral v odst. 5. – 13., a na která odvolací soud pro stručnost odkazuje. K lékařské zprávě MUDr. H. L. ze dne 28. 12. 2020 soud nepřihlédl. Postup odůvodnil tím, že v době vydání lékařské zprávy bylo ve věci žalobce vedeno další trestní stíhání proti žalobci, které rovněž skončilo zprošťujícím rozsudkem. V rámci odškodňovacího řízení žalobce předložil stejnou zprávu a následně mu soud přiznal pravomocným rozhodnutím odškodnění nemajetkové újmy ve výši 50 000 Kč.
6. Po právním zhodnocení skutkových zjištění podle § 1 odst. 1, § 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 31a OdpŠk shledal soud I. stupně žalobou uplatněné nároky částečně důvodnými.
7. Za přiměřené zadostiučinění za vzniklou *nemajetkovou újmu* označil soud I. stupně částku 44 000 Kč. Vyšel z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č.j. 30 Cdo 1747/2014, dle něhož, aby zadostiučinění bylo možno považovat za přiměřené, mělo by odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují, tedy výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Za obdobný označil případ vedený u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 35 Co 436/2014 ze dne 2. 12. 2014, jako soudu odvolacího a u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 14 C 377/2013, kdy byla žalobci přiznána z titulu zadostiučinění z nezákonného trestního stíhání částka 2 000 Kč za každý měsíc vedeného trestního stíhání. Za dílem srovnatelný případ označil dále vedený před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 6/2020, kde byla poskytnuta toliko omluva a konstatování za situace, kdy bylo vedeno nezákonné trestní stíhání s hrozbou vyšší sazby, kratší délkou řízení, zásahem do osobního, rodinného a pracovního života žalobce nikoli závažným způsobem. Tamní žalobce měl však bohatou trestní minulost. Soud zohlednil, že žalobce byl a dosud je zcela bezúhonný. Jednalo se o jeho první trestní stíhání. Nezákonné trestní stíhání představovalo zásah do jeho cti a dobré pověsti. Žalobce je cizinec, neovládá český jazyk a nezná český právní systém. Z tohoto důvodu bylo pro něj jistě komplikované chápat průběh trestního řízení a jednotlivé procedury trestního řízení. Žalobce měl, jako cizí státní příslušník, důvodné obavy o možnost setrvat v České republice. Trestní odsouzení by bylo důvodem pro ztrátu povolení pobytu v ČR,

resp. pro neudělení povolení k pobytu. Dodal, že reálně tato obava nebyla tak výrazná, neboť by nepochybně k tomu přistoupeno nebylo s ohledem na to, že žalobce má zde v ČR trvalé rodinné vazby – dceru a syna. Nadto došlo u žalobce ke zhoršení jeho zdravotního stavu, které se projevilo zejména v silných migrénách a nespavosti, včetně náměsíčnosti. Žalobce pocíťoval dlouhodobou nervozitu a stres, obával se o svoji budoucnost. Zhoršení zdravotního stavu se týkalo zejména psychické sféry. Žalobcův psychický stav byl významně narušen (byl ve stresu, rozrušený) a bylo nutné u něj navýšit dosavadní medikaci, která pochopitelně je spojena s vedlejšími účinky (např. xxx).

8. Při stanovení výše *škody* soud I. stupně dovodil, že nárok na náhradu nákladů obhajoby je nad rámec plnění žalované oprávněný co do částky 7 950 Kč zahrnující odměnu za 4 úkony právní služby. Ostatní sporné náklady oprávněnými, resp. účelnými ve smyslu ust. § 31 odst. 1 OdpŠk neshledal, s odůvodněním, že se buď nejednalo úkony právní služby podle advokátního tarifu (žádost o výkon dohledu, námitky proti osobě tlumočnicka, vyjádření k návrhu na doplnění dokazování, vyjádření ke znaleckému posudku, závěrečný návrh) nebo nejde o účelně vynaložený náklad (porady s klientem 28. 1. a 10. 5. 2019, 15. 1., 4. 2. a 27. 8. 2020 a prostudování spisu 18. 6. 2020). Za stížnost obviněného ze dne 24. 1. 2019 náleží odměna pouze ve výši jedné poloviny, neboť se nejedná o podání ve věci samé. Nárok na úhradu cestovného advokátky k úkonu ze dne 18. 6. 2020 oprávněným neshledal s tím, že nebyla přiznána odměna za tento úkon. Cestovné žalobce vynaložené k nahlédnutí do spisu dne 29. 3. 2020 označil za neúčelné s odůvodněním, že je cizím státním příslušníkem absolutně bez znalosti českého jazyka. Oprávněným neshledal soud ani požadavek žalobce na náhradu amortizace vozidla k vyplacenému cestovnému žalobce. Dovodil přitom, že amortizaci nelze podřadit pod pojem skutečné škody.
9. O nákladech řízení rozhodl soud I. stupně podle § 142 odst. 1 o. s. ř.
10. Proti vyhovující části výroku I. pouze v rozsahu částky 44 000 Kč s příslušenstvím, představující odškodnění za vzniklou *nemajetkovou újmu*, a závislému nákladovému výroku II. rozsudku soudu I. stupně podala odvolání žalovaná. Soudu I. stupně vytkla, že jeho závěr o zásahu nezákonného rozhodnutí do cti a dobré pověsti žalobce je nepodložen. Co se týče zhoršení zdravotního stavu žalobce a jeho obav, že bude muset opustit v případě odsouzení Českou republiku, pak stejné zásady tvrdil v řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 259/2021, a byl za ně odškodněn částkou 50 000 Kč. Za tytéž následky by tak byl odškodněn 2x. Náklady řízení jsou vyčísleny nesprávně. Navrhla, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně v napadeném rozsahu tak, že žalobu zamítne a žalované přizná náhradu nákladů řízení.
11. Proti zamítavé části výroku I. rozsudku soudu I. stupně podal odvolání žalobce. Ve vztahu k nároku na zadostiučinění za vzniklou *nemajetkovou újmu* žalobce namítal, že přiznaná částka je nedostatečná, neboť soud I. stupně dostatečně nezohlednil intenzitu zásahu nezákonného trestního stíhání do života žalobce. Připustil, že tvrdil zhoršení zdravotního stavu i v odškodňovacím řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 259/2021. Trestní řízení v této věci bylo zahájeno o rok dříve než poukazované trestní řízení. Po určitou dobu tak byl žalobce nezákonně trestně stíhán pouze v této věci. Jeho život proto ovlivňovala obě trestní stíhání současně a docházelo ke kumulaci újmy. Srovnání s jinými rozhodnutími je nepřezkoumatelné. Soud se nevypořádal se srovnávací judikaturou předloženou žalobcem. Ve vztahu k nároku na náhradu *škody* žalobce vyvracel jednotlivé závěry soudu I. stupně o neoprávněnosti, resp. neúčelnosti žalobcem vynaložených nákladů. Soudu I. stupně vytkl, že se nezabýval nárokem na náhradu promeškaného času advokáta ve výši 11 322 Kč. Polemizoval s argumenty soudu I. stupně, na jejichž základě nepřiznal žalobci a jeho

advokátce cestovné. Nárok na amortizaci vozidla pak posoudil soud I. stupně v rozporu se závěry uvedenými v rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 54 Co 129/2017-217. Navrhl, aby odvolací soud napadené rozhodnutí změnil ve výrocích I. a II. tak, že se žalované ukládá povinnost zaplatit žalobci částku 340 303,31 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,5 % p. a. od 7. 10. 2021 do zaplacení a zaplatit náhradu nákladů řízení, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku.

12. Odvolací soud přezkoumal postupem dle § 212 a § 212a o. s. ř. rozsudek soudu I. stupně v rozsahu odvoláním napadeném, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo; zabýval se odvolacími důvody uvedenými v § 205 odst. 2 o. s. ř., zejména odvolacími důvody uplatněnými v odvolání účastníky řízení a odvolání obou účastníků řízení shledal částečně důvodnými.

Nemajetková újma

13. Soud I. stupně postupoval v souladu s § 31a odst. 2 OdpŠk a již ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu ČR, pokud při zjišťování rozsahu žalobci způsobené nemajetkové újmy posuzoval povahu trestní věci, zejména závažnost trestného činu kladeného žalobci za vinu, (neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou osoba poškozená konkrétní trestní řízení proti ní vedené negativně vnímá); délku trestního řízení a následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby (*srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011*).
14. Při úvaze o přiměřené satisfakci soud I. stupně tyto okolnosti poměřoval ve smyslu závěrů rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. září 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, s výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují; které v rámci odůvodnění svého rozhodnutí popsal. Žalobci však nutno přisvědčit, že v odůvodnění rozhodnutí pominul rozsudky, které předložil ke srovnání žalobce. Odvolací soud proto provedl těmito rozsudky důkaz. Srovnání s případem posuzovaným Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 21 Co 4/2020 shledal nepřipadným. V tamní věci bylo poškozenému přiznáno zadostiučinění ve výši 200 000 Kč; poškozený byl stíhán pro porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 TZ s vyšší trestní sazbou (trest odnětí svobody až na 2 roky nebo zákazem činnosti), tedy pro závažnější trestnou činnost; trestní stíhání trvalo delší dobu (2,5 roku) a v souvislosti s trestním stíháním utrpěl poškozený mnohem závažnější následky (stíhání souviselo s jeho dlouholetou činností ve veřejné funkci v obci, ve které žil a měl rodinu, přátele a známé, byl poškozen po společenské stránce, případ byl medializován; stíhání těžce zasáhlo do profesní činnosti a rodinného života poškozeného; trestní stíhání bylo jednou z příčin onemocnění depresí). Rovněž srovnání s případem odškodnění přiznaným poškozenému v řízení vedeném před Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 57 Co 1032/2012, v rámci, kterého bylo poškozenému přiznáno odškodnění ve výši 300 000 Kč, považuje odvolací soud za nepřipadné. V tamním řízení byl poškozený zproštěn obžaloby pro skutek, jímž měl úmyslně způsobit těžkou újmu na zdraví a způsobit takovým činem smrt (tedy byl stíhán pro trestný čin mnohem vyšší závažnosti než žalobce); řízení trvalo více než 3 roky (tedy podstatně déle, než posuzované řízení); poškozený vykonal vazbu a trest po dobu 520 dnů a v příčinné souvislosti s trestním stíháním došlo k poškození zdraví (posttraumatická stresová porucha). Trestní stíhání tak mělo mnohem závažnější následky než v posuzovaném případě. Zejména pak v obou zmíněných případech utrpěl poškozený v příčinné souvislosti s trestním stíháním škodu na zdraví. Naproti tomu v posuzovaném případě dává sám poškozený své psychické potíže do příčinné souvislosti s fyzickým napadením přítelem jeho bývalé ženy, jak vyplývá z lékařské zprávy MUDr. L., resp. žalobce se již předtím dlouhodobě léčil, neboť měl problémy hlavně

„kvůli exmanželce a dítěti“, přičemž v příčinné souvislosti s posuzovaným řízením se jeho stav pouze zhoršil, jak vypověděla svědkyně H.K.

15. Naopak za příléhavé lze označit srovnání s odškodňovacím řízením vedeným před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 259/2021. V tamním řízení bylo témuž žalobci sděleno podezření pro křivé obvinění podle § 345 odst. 1 trestního zákoníku s trestní sazbou až 2 roky. Řízení trvalo 11 měsíců. Soud zohlednil, že újma byla prohloubena tím, že je cizinec (orientace v právním řádu), žalobce trpěl obavami komplikací při získání povolení k pobytu; trestní stíhání drásalo jeho špatný psychický stav, který byl způsobem dlouhodobými konflikty s bývalou manželkou, vyšší než obvyklou měrou (zvýšení léků na uklidnění); zvýšeným stresem utrpěl partnerský život, musel si vypůjčit finanční prostředky na obhajobu. Odškodněn byl částkou 50 000 Kč, když soud zohlednil, že žalobce měl předchozí zkušenost s trestním procesem (posuzovaným trestním stíháním).
16. Za celkem příléhavé lze označit i soudem I. stupně použité srovnání s případem posuzovaným Městským soudem v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. 35 Co 436/2014. Dosud trestně nestíhaný poškozený žijící na malém městě byl po dobu 10 měsíců nezákonně stíhán pro přečin vydírání, kdy mu hrozila trestní sazba 2 až 8 let, a to s výrazným dopadem na jeho psychický stav. Soud vyšel při stanovení odškodnění z částky 2 000 Kč za měsíc nezákonného trestního stíhání.
17. Posuzované trestní stíhání bylo zahájeno 3. 1. 2019, jeho konec připadl na 9. 11. 2020. V řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 259/2021 (výše zmíněné odškodňovací řízení téhož žalobce) bylo trestní stíhání zahájeno 7. 2. 2020 a ukončeno 15. 1. 2021. V období od 7. 2. 2020 do 9. 11. 2020 tak probíhala obě trestní stíhání žalobce souběžně. V posuzovaném případě byl žalobce ohrožen nižší trestní sazbou, naproti tomu řízení trvalo po delší dobu. Žalobce v rámci obou odškodňovacích řízení tvrdil obdobné následky. Žalované tak nutno přisvědčit, že žalobce byl za vzniklou újmu odškodněn v rámci řízení vedeného před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 259/2021, dle názoru odvolacího soudu však jen částečně, a to za období od 7. 2. 2020 do 9. 11. 2020, tedy za 9 měsíců, kdy probíhala souběžně obě trestní stíhání. Odvolací soud vychází ze zásady, že každé trestní stíhání představuje zátěž pro stíhanou osobu způsobující nemajetkovou újmu. Souběžně probíhající dvě trestní stíhání způsobují bezpochyby větší zátěž než jedno probíhající trestní stíhání, nicméně shodné následky nelze znovu zohledňovat při odškodňování nemajetkové újmy v plném rozsahu. Za případné nelze považovat na druhé straně ani námitky žalované v tom směru, že by postačujícím zadostiučněním mělo být již jen samotné konstatování porušení práva a omluva. To plyne již z výše uvedeného přehledu soudní praxe v obdobných případech.
18. Odvolací soud proto vyšel při stanovení přiměřeného zadostiučnění za vzniklou nemajetkovou újmu shodně se soudem I. stupně z částky 2 000 Kč měsíčně za 1 měsíc trestního stíhání s tím rozdílem, že za období 9 měsíců souběžně vedených řízení vyšel z částky poloviční, tedy 1 000 Kč měsíčně, čímž dospěl k celkové částce odškodnění 35 000 Kč. Tato částka se jeví odvolacímu soudu přiměřeným odškodněním vzniklé nemajetkové újmy žalobce ve smyslu § 31a odst. 1 OdpŠk. Soudem I. stupně přiznaný úrok z prodlení vychází z ustanovení § 15 OdpŠk.
19. Z výše uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve vyhovující části výroku ohledně nároku na *nemajetkovou újmu* změnil podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. jen tak, že žalobu co do částky 9 000 Kč s příslušenstvím zamítl, jinak jej podle § 219 o. s. ř. potvrdil s doplněním lhůty k plnění.

Náhrada škody

20. Podle ust. § 31 odst. 1 zákona č. 82/1998 „stát nahradí poškozenému náklady řízení, které jím byly účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí, na nápravu nesprávného úředního postupu.“
21. Úkony, na které se vztahuje náhrada podle shora citovaného ustanovení, musí jednak splňovat požadavek účelnosti a jednak přímo směřovat ke zrušení nezákonného rozhodnutí, v daném případě k vydání zprošťujícího rozsudku. Účelnost se hodnotí s přihlédnutím k okolnostem v době, kdy byly vynaloženy (srov. Nejvyšší soud ČR, sp. zn. 30 Cdo 4870/2014).
22. Výše náhrady škody se dle ust. § 31 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. omezuje výší mimosmluvní odměny podle zvláštního předpisu, tj. dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen advokátní tarif).
23. Z uvedeného vyplývá, že se nehradí automaticky veškeré náklady na obhajobu, které vynaložil poškozený v souvislosti s trestním řízením, popř. skutečná škoda představující náklady na právního zástupce vynaložené, nýbrž soud v kompenzačním řízení zkoumá účelnost úkonu právní služby a zda vykonaný úkon právní služby mohl mít efekt na odstranění nezákonného rozhodnutí, což se posuzuje dle okolností daného případu. Oba uvedené požadavky jsou odrazem příčinné souvislosti mezi škodou a škodnou událostí.
24. Odvolací soud shledal oproti soudu I. stupně za účelně vynaložené náklady na obhajobu žalobce za 2 porady s žalobcem a to dne 28. 1. 2019 (porada se konala před odůvodněním stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání) a dne 27. 6. 2019 (porada předcházela návrhu na náhradu škody doručenému policii dne 1. 7. 2019); dále za návrh na přiznání nároku na náhradu škody uplatněný v trestním řízení dne 27. 6. 2019 (jedná se o účelný úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) a. t.) a námitky proti osobě tlumočnicka ze dne 10. 3. 2020 (jedná se o účelně vynaložený úkon s nárokem na polovinu mimosmluvní odměny podle § 11 odst. 2 písm. c) ve spojení s odst. 3 a. t.), tedy celkem 3 a půl úkonu právní služby. Co se týče náhrady za promeškaný čas advokátky, tato žalobci náleží za účast na úkonech ve dnech 7. 3. 2019 ve výši 2 x 200 Kč a ve dnech 11.3., 27.3., 12.7. 2019 a 3.2., 5.6., 26.6., 3.8., 25.9. 2020 vždy po 2 x 600 Kč, tedy celkem 10 000 Kč. K této částce náleží i zákonný úrok z prodlení.
25. Ostatní odvolatelem namítané úkony na obhajobu včetně cestovného účelnými neshledal. Jedná se o následující úkony: 1/ porada dne 10. 5. 2019 – porada za účelem „objasnění dalšího postupu“, kdy bezprostředně nepředcházela ani nenásledovala žádný úkon ve věci. 2/porada dne 15. 1. 2020 – pouhé objasňování postupu klientovi účelnost porady nezakládá. Bez uvedení konkrétních důvodů tak nečiní ani nadcházející hlavní líčení. Porada před každým hlavním líčením bez dalšího nutná a účelná není. Musí být tvrzeny a prokázány procesní změny, o nichž byl bylo nutné vést poradu. 3/ porada dne 4. 2. 2020 – pouhé objasňování postupu klientovi necelé tři týdny po předchozí poradě, konaná den po hlavním líčení bez dalšího k závěru o účelnosti úkonu nevede. 4/ porada dne 27. 8. 2020 – tvrzení žalobkyně, že byla uskutečněna z důvodu objasnění předchozího hlavního líčení a příprava na hlavní líčení, na kterém mělo dojít k přednesu závěrečných řečí k závěru o účelnosti porady nevede, neboť závěrečná řeč nereaguje na jakékoli podstatné procesní změny. 5/úkon z 3. 5. 2019 - žádost o výkon dohledu - jedná o toliko procesní úkon, za který náhrada podle § 11 odst. 1 písm. d) a. t. za písemné podání ve věci, jak se žalobce v odvolání domáhá, nenáleží. 6/ úkon z 7. 5. 2019 – vyjádření k návrhu na doplnění dokazování (chybně označen za úkon z 21. 4. 2020) – nejedná se o úkon právní služby, neboť jej mohl učinit při jednání, resp. nebyl

učiněn na výzvu apod. (*srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 2 To 28/2004*). 7/ úkon z 2. 6. 2020 – vyjádření ke znaleckému posudku – nejedná se o úkon právní služby. Jde o vyjádření k důkazu znaleckým posudkem, neučiněné na výzvu soudu a námitky mohly být vzneseny při ústním jednání při provádění dokazování atd. 8/ úkon z 18. 6. 2020 – prostudování spisu – nejedná se o účelně vynaložený úkon, neboť i kdyby se žalobcem tvrzené doplnění listin k dokazování dalo očekávat, může obžalovaný s obhájcem do listin nahlížet a vyjadřovat se k nim při hlavním líčení, které právě k tomuto účelu slouží. Doplnění listin k důkazu není bez dalšího natolik mimořádná skutečnost, aby bylo nutné do spisu (honorovatelně) nahlížet. S tímto závěrem pak souvisí i neúčelnost vynaložených nákladů na cestovné a náhradu za promeškaný čas advokáta. 9/ úkon z 24. 9. 2020 – závěrečný návrh - ve smyslu ustálené judikatury se nejedná o účelně vynaložený úkon právní služby (*srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 8 To 59/99*).

26. Náhradu za úkon právní služby – stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání – přiznal soud I. stupně ve výši půl úkonu v souladu s ust. § 11 odst. 2 písm. d) ve spojení s odst. 3 a. t. a závěry usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 1. 2007, sp. zn. 3 To 161/2006. Správný je rovněž závěr soudu I. stupně, že žalobci nenáleží náhrada hotových výdajů vynaložených na cestovné dne 29. 3. 2020. V trestním spisu se především žádný záznam o nahlížení žalobce do spisu nenalézá. Navíc žalobce v odvolání tvrdí, že do spisu nahlížel proto, aby z něj pořídil kopie pro svou advokátku, což jde proti smyslu právního zastoupení. Jiný důvod účelnosti nahlížení do spisu žalobce netvrdí, resp. vzhledem k tvrzené neznalosti českého jazyka ani tvrdit nemůže. Ve vztahu k nároku na amortizaci vozidla žalobce se odvolací soud ztotožňuje s názorem soudu I. stupně, že tzv. amortizaci nelze podřadit pod pojem skutečné škody. Amortizace představuje synonymum pro pojem odpis, který se používá u většiny položek dlouhodobého majetku a vyjadřuje opotřebení takového majetku v důsledku používání nebo zastarávání. Jedná se tak o fiktivní částku sloužící pro účely účetnictví (*srov. rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 72 Co 152/2014-163 ze dne 21. 5. 2014; rozsudek Městského soudu v Brně č. j. 45 C 129/2010-48 ze dne 3. 7. 2012 a nakonec i již výše zmíněný rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 6. 5. 2022, č. j. 22 C 259/2021-111 ve věci téhož žalobce*).
27. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně v zamítavé části výroku I. ohledně nároku na náhradu škody změnil podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. jen tak, že žalobě co do částky 16 300 Kč s příslušenstvím vyhověl, s tím, že žalovaná je povinna částku zaplatit do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak jej podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
28. Ve vztahu k vyhovující části výroku I. ohledně částky 7 950 Kč a vyhovujícímu výroku III. zůstal rozsudek soudu I. stupně odvoláním nedotčen (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).
29. O nákladech řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 2, odst. 3, § 146 odst. 2 o. s. ř. Žalobci, jenž byl v řízení převážně úspěšný, přiznal nárok na náhradu nákladů řízení v částce 70 161,93 Kč. Tato částka představuje 64,26 % z celkové výše nákladů vzniklých žalobci v řízení před soudem I. stupně (žalobce byl úspěšný v částce 169 590,15 Kč, přičemž za celkovou hodnotu sporu je nutné považovat částku 206 495,26 Kč, neboť nárok z náhrady nemajetkové újmy je v tomto případě ohodnocen částkou 50 000 Kč – *srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013*, a částečné zpětvzetí žaloby v rozsahu 95 340,15 Kč zavinila zaplacením této poměrné části po podání žaloby žalovanou). Výše této náhrady odpovídá nákladům vynaloženým na zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 7 a. t. z tarifní hodnoty do částečného zastavení řízení po částečném zpětvzetí žaloby ve výši 206 495,26 Kč

sestávající z částky 9 140 Kč za převzetí a přípravu zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) a. t., za návrh ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) a. t. ze dne 3. 11. 2021, písemné podání dle § 11 odst. 1 písm. d) a. t. ze dne 9. 3. 2022, písemné podání (částečné zpětvzetí žaloby) ze dne 12. 9. 2022 a za účast při jednání podle § 11 odst. 1 písm. g) konaném před soudem prvního stupně dne 9. 11. 2022, stejně jako z tarifní hodnoty po částečném zastavení řízení ve výši 111 155,11 Kč sestávající z částky 5 580 Kč za písemné podání ze dne 22. 12. 2022, za účast při jednání před soudem prvního stupně konaném dne 1. 2. 2023 a za písemné podání ze dne 3. 3. 2023, vše včetně 8 paušálních náhrad výdajů ve výši 300 Kč dle § 13 odst. 4 a. t. a daně z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 64 840 Kč ve výši 13 616,40 Kč. Žalobci rovněž náleží náhrada v souvislosti s cestou realizovanou dne 9. 11. 2022 ve výši 3 658 Kč včetně DPH za 2x206 ujetých km (47,10 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 511/2021 Sb., ve znění účinném od 20. 8. 2022 do 31. 12. 2022, při průměrné spotřebě 5,6 l/100 km a 4,70 Kč/km za amortizaci vozidla dle vyhlášky č. 511/2021 Sb.), stejně jako náhrada ve výši 3 823 Kč včetně DPH v souvislosti s cestou realizovanou dne 1. 2. 2023 za 2x206 ujetých km (44,10 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 467/2022 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2023 do 31. 3. 2023, při průměrné spotřebě 5,6 l/100 km a 5,20 Kč/km za amortizaci vozidla dle vyhlášky č. 511/2021 Sb.) podle § 13 a. t. a náhrada za ztrátu času v trvání 20 × 30 minut v částce 2 420 Kč včetně DPH podle § 14 a. t. Do nákladů žalobce nutno zahrnout i zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 4 000 Kč. Z celkové částky 92 357,40 Kč tak žalobci náleží 59 348,87 Kč odpovídajících poměru jeho úspěchu (viz shora). *V řízení před soudem odvolacím* byl žalobce úspěšný toliko v rozsahu 28,48 % (konkrétně v částce 66 300 Kč, přičemž hodnota předmětu sporu činila 103 205 Kč), přičemž v tomto poměru mu odvolací soud dále přiznal náhradu za odměnu advokáta stanovenou opět z tarifní hodnoty ve výši 111 155,11 Kč, sestávající z částky 5 580 Kč tentokrát za odvolání podle § 11 písm. k) a. t., za vyjádření se k odvolání dle § 11 odst. 1 písm. k) ze dne 26. 6. 2023 a za účast při jednání konaných před odvolacím soudem dne 4. 10. 2023 a 22. 11. 2023, vše včetně 4 paušálních náhrad výdajů ve výši 300 Kč dle § 13 odst. 4 a. t. a daně z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 23 520 Kč ve výši 4 939,20 Kč. Obdobně jako v souvislosti s cestami vykonanými na jednání před soudem prvního stupně pak žalobci náleží také náhrada za cesty na jednání soudu odvolacího. Náhradu ve výši 3 544 Kč včetně DPH přiznal odvolací soud žalobci v souvislosti s cestou realizovanou dne 4. 10. 2023 za 2 x 206 ujetých km (34,40 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 467/2022 Sb., ve znění účinném od 1. 7. 2023, při průměrné spotřebě 5,6 l/100 km a 5,20 Kč/km za amortizaci vozidla dle vyhlášky č. 511/2021 Sb.) a v téže výši (3 544 Kč včetně DPH) v souvislosti s cestou realizovanou dne 22. 11. 2023 (tj. opět za 2 x 206 ujetých km – 34,40 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 467/2022 Sb., ve znění účinném od 1. 7. 2023, při průměrné spotřebě 5,6 l/100 km a 5,20 Kč/km za amortizaci vozidla dle vyhlášky č. 511/2021 Sb.) podle § 13 a. t. a rovněž náhradu za ztrátu času v trvání 20 × 30 minut v částce 2 420 Kč včetně DPH podle § 14 a. t. Z celkové částky 37 967,20 Kč tak žalobci náleží 10 813,06 Kč odpovídajících poměru jeho úspěchu (viz shora). Odměnu za tvrzené porady či jednání s klientem odvolací soud právnímu zástupci žalobce nepřiznal, neboť žalobce buďto nedoložil potřebné protokoly o jejich průběhu anebo nijak netvrdil ani nedoložil účel(nost) takovýchto porad. O lhůtě k plnění rozhodl odvolací soud podle § 160 odst. 1 o. s. ř. a neshledal důvod pro její prodloužení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.). Proti tomuto rozsudku v části týkající se výroku o nákladech řízení **není** dovolání přípustné.

Shodu s prvopisem potvrzuje E.J.

Praha 22. listopadu 2023

JUDr. Helena Karetová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje E.J.